

Warszawa, dnia 31 stycznia 2025 r.

**SZEF
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH**

BD1.0502.7.2025.1.K0752

W związku z Pani petycją, skierowaną do Szefa UdSKiOR, w sprawie przyznania małżonkom działaczy opozycji antykomunistycznej i osób represjonowanych z powodów politycznych niefinansowych świadczeń, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. *o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych*, przedstawiam stanowisko w tej sprawie.

Podzielamy Pani opinię, że bardzo często osoby zaangażowane w działalność niepodległościową miały na co dzień duże wsparcie swoich najbliższych. Wobec zaangażowania męża/żony w działalność antykomunistyczną, na barkach współmałżonka spoczywały zwiększone obowiązki związane z prowadzeniem domu, wychowywaniem dzieci itp. Niejednokrotnie też dotyczyły ich szkany w postaci rewizji we wspólnym mieszkaniu, albo skutki represji polegających na pozbawieniu żony/męża pracy bądź osadzeniu ich w więzieniu lub w obozie internowania.

Dlatego Urząd rozważa podjęcie działań, które zmierzałyby do jakiejś formy uhonorowania i wsparcia takich osób. W chwili obecnej za najbardziej racjonalne uważamy wprowadzenie zmian w prawie, które zbliżałyby prawną sytuację wdów/wdowców po działaczach opozycji antykomunistycznej do sytuacji wdów/wdowców po kombatantach poprzez przyznanie im świadczenia pieniężnego wypłacanego po śmierci działacza. Takie rozwiązanie już polskim prawem funkcjonuje i jest oceniane zasadniczo pozytywnie.

Nie planujemy jednak podejmowania działań, które prowadziłyby do jednoczesnego korzystania z uprawnień przez działacza opozycji lub osobę represjonowaną oraz jego współmałżonka. Takich rozwiązań w szeroko rozumianym prawie kombatanckim nie ma i nie chcemy tworzyć precedensu, tym bardziej, że konsultacje takiego pomysłu przeprowadzone przez nas wśród członków działającej przy Szeffie UdSKiOR Rady do spraw Działaczy Opozycji Antykomunistycznej i Osób Represjonowanych z Powodów Politycznych pokazały znikome poparcie dla tego postulatu.

Zp
Związek Represjonowanych i
Osób z Powodów Politycznych
Dyrektor